

Kazatel: Josef Hurta**Písně:** 616, 709, 620, 759, 714, 619**Čtení:** Gn 16, 1 – 16**Text:** Gn 16, 13 *Hospodina, jenž k ní promluvil, pak nazvala "Ty jsi Bůh, který mne vidí!"
Řekla totiž: "Právě zde jsem pohlédla k Tomu, který mne vidí."*

Vstupujeme do nového roku bez velkých iluzí. Válka, nemoci, nejistota a obavy z budoucnosti jsou všudypřítomnou realitou naší doby. Nechci ale začínat novoroční kázání takto pesimisticky. Začneme raději optimistickým zvoláním: „Pane Bože, ty to vidíš!“ To není zoufalý výkřik v bezvýchodné situaci. To je naděje, že Bůh není ke světu netečný a má vždycky poslední slovo. Tuto naději obsahuje i biblické heslo pro letošní rok: „Ty jsi Bůh, který mne vidí.“ Nebo podle ekumenického překladu: „Ty jsi Bůh vševidoucí!“ Takto nazvala Boha egyptská otrokyně Hagar, když zažila četná příkoří od Abrahamovy ženy Sáraje. A právě tento příběh nám poslouží k tomu, abychom dnes vstoupili do nového roku s vírou a nadějí.

Příběh ženy jménem Hagar začíná už v Egyptě. Jako otrokyni si ji tam pořídila Abramova žena Sáráj. V Egyptě se totiž dalo sehnat leccos a Abram byl velice zámožný, měl stáda, stříbro i zlato. Do Egypta se uchýlili v době krize, kdy v Palestině byla bída a drahota. I později Izraelci často spoléhali na Egypt, přestože měli spoléhat na Hospodina. Abram se ovšem v Egyptě moc nevyznamenal, když si tam zajišťoval bezpečí pomocí podvodu a lži. Abram vlastně nebyl žádný svatoušek, přestože si ho Pán Bůh vyvolil, aby se stal pro druhé požehnáním. Se Sárjou se však pokládali za věřící, protože uvěřili Hospodinu, že jim dá potomka, z něhož se stane velký národ. Jejich víra ale selhala ve chvíli, kdy jim došla trpělivost, protože dítě ne a ne přijít. A v té chvíli se Sáráj opět uchýlila k Egyptu. Lépe řečeno, využila k dosažení svého cíle egyptskou otrokyni Hagar. Dala ji svému muži, aby zplodil potomka s otrokyní. Tak se stalo, že se narodil Izmael, syn nezaslíbený, zrozený z pouhé lidské svévole. A když se pak i Sáraji konečně narodil zaslíbený syn Izák, Izmael musel z domu. To už ale předbíhám. Když egyptská Hagar otěhotněla, pochopitelně jí stouplo sebevědomí a bezdětná Sáráj pro ni přestala být autoritou. Když si to Sáráj uvědomila, začala svou otrokyni ponižovat a pokořovat takovým způsobem, že těhotná Hagar od ní uprchla. Tolik ve stručnosti shrnutí příběhu.

A teď to začne být zajímavé. Co udělá Hospodin, když se mu člověk nabourá do jeho plánů a záměrů? Zachová se stejně jako Sáráj s Abramem a egyptskou otrokyni zavrhne? Ne, to by nebyl Hospodin, aby se nad pohanskou otrokyní nesmíloval. Prostě ji zahrne do svých plánů se světem. Hospodinův posel našel Hagar ve stepi, jako když pastýř nalezne ztracenou ovečku. A v jeho slovech není žádná výčitka ani hněv. Boží slovo je plné porozumění pro nešťastnou Hagar. A ta z Božích úst slyší: „Hle, jsi těhotná, porodíš syna a dáš mu jméno Izmael (to je Slyší Bůh), neboť Hospodin tě ve tvém pokoření slyšel.“ Bůh také poslal Hagar zpět k Abramovi a Sáraji, aby mohla s nimi sdílet Hospodinovo požehnání. I nazvala Hagar Hospodina, který k ní promluvil, „Bůh vševidoucí“. Nebo lepší překlad je „Bůh, který mne vidí“. A tady jsme u jádra zvěsti, kterou biblické heslo na tento rok přináší. Můžeme ho rozvinout do několika bodů:

1) Boží pohled není, jak si obvykle lidé představují, přísný, šmirácký a slídívý. Boží pohled představuje Boží zájem, porozumění a soucit.

Avšak 2) žádná lidská nespravedlnost Božímu pohledu neujde a Bůh ji zaznamenává.

3) Pod Božím pohledem nejsou jen „vyvolené osoby“. Bůh nedohlží pouze na V.I.P. osoby, jako je Abraham nebo Sára. Bůh se nesoustředí jen na lidi věřící, na církve, na křesťanstvo, na vyvolený Boží lid. V tomto smyslu je opravdu „vševidoucí“.

4) Bůh se nezastává jen pronásledované církve proti zlému světu, ale zastává se i těch, kteří se stali obětí církve, kteří trpí pod nadvládou církevních autorit. Zastává se všech utiskovaných a zraněných.

Milí přátelé, myslím že každý z nás se aspoň někdy v životě ocitnul v pozici otrokyně Hagar. Stojíme na počátku nového roku. Rozhlížíme se možná trochu úzkostlivě. Chtěli bychom utéct před nespravedlností, před nebezpečím a zlem. Možná už máme všeho dost. Možná jsme zakusili v životě i mnohé křivdy, pokořování, ústrky, ponížení a posměch. Někdy zaslouženě, často ale i zcela nezaviněně. A to i od lidí věřících. Podléháme pocitu, že u nikoho nemáme zastání. Ale Bůh to vidí. A on se nás ujímá a zastává. Možná si připadáme zneužití, jako otrokyně, která musí dělat jen to, co jí přikáže její paní. A i když se snažíme všem vyhovět, stejně se to může obrátit proti nám. Ještě, že Bůh to vidí. Možná si opravdu myslíme, že by bylo lépe utéct z tohoto světa, nebo aspoň z toho stresujícího prostředí, kde trpíme, ale možná že Bůh, který nás vidí, vyzývá i nás jako tu Hagar k návratu. „Navrať se ke své paní a pokoř se pod její ruku. A já tvé potomstvo rozmnožím, takže je nebude možno spočítat.“

Zbývá ještě zamyslet se nad tím, jakou roli tu sehrála Sára s Abramem, tito představitelé Božího vyvoleného lidu, dnes bychom řekli „představitelé věřících lidí, zástupci církve“. Nepokořujeme někdy ty tzv. méně věřící tak, že od nás pak prchají? Nejsme právě proto neplodní a neperspektivní? Vždyť právě Izmael bude jednou velikým kritikem Izáka až i jeho nepřitelem, takže jejich soužití nebude možné. Izmael bude nezkontrolovatelný a bude proti všem. Ale není to i vina nás věřících, že si sami děláme z lidí nepřátele, když nejednáme v duchu víry a nedržíme se Božích zaslíbení?

Bratři a sestry, stojíme na počátku nového roku, který přinese věci a události, o nichž dnes ještě nevíme. Víme však, že nic z toho už dnes není Bohu skryto. A my budeme moci jednou nahlédnout ty věci tak, jak je vidí Bůh. Zatím mnohému nerozumíme a jen si zoufáme. Jsme jako Hagar, která své situaci nerozumí, která zažila mnohé ústrky a zklamala se v lidech, kteří si říkají věřící a utíkají od nich. Má hledat cestu zpět? Cestu smíření a odpuštění? Něco jí říká, že se má vrátit. Že má přestat utíkat, že se má obrátit, protože se setkala s Bohem, který to všechno vidí. Tato zkušenost a poznání, že Bůh všechno vidí, otevřela oči i jí samotné a ona spatřila ty věci, tak jak jsou. Nahlédla, že Bohu není její osud lhostejný a že on všechno o ní ví. V té chvíli zažila živého Boha. Žádnou modlu nebo zkosnatělé věroučné dogma. Prožila chvíli, která se pro ni stala Studnicí Živého, který mě vidí. Tak se alespoň nazývá ono místo mezi Kádešem a Beredem, kde se jí to přihodilo.

Bratři a sestry, na počátku nového roku nevidíme, co všechno přinese a nerozumíme své situaci. Ale stačí, že Bůh nejen všechno vidí a vidí to z nadhledu, ale především jeho zrak nepomíjí žádného z nás, on nás bedlivě střeží, rozumí nám, stojí při nás, je Immanuel, Bůh, který s námi, tak jak jsme si to připomínali o Vánocích. Vždyť on je s námi bez ohledu na náš původ, postavení či směřování. A to je naše naděje. Buď mu za to veliká chvála a náš dík.

Modlitba: *Pane, ty vidíš každý náš krok i to, co prožíváme ve svém srdci. Prosíme, ved' nás do společenství tvého lidu, do společenství svatých hříšníků. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Kriste, Králi, ty jsi Pánem nad světem. Ty jsi Pánem i tohoto nového roku. Na jeho počátku se modlíme a přimlouváme se za svět, za naši zem a za všechny lidi. Kriste Ježíši: „Prosíme tě, vyslyš nás“.*

Jako tvá církev ti předkládáme na modlitbách především ty, kteří se sami modlit neumí nebo k tomu už nemají sílu. Kéž se nemocní uzdraví. Kéž se najde pomoc pro lidi postižené. Kéž zakusí lásku lidé nemilovaní.

Kriste Ježíši: „Prosíme tě, vyslyš nás“.

Když se díváme přede sebe, nevíme, co všechno nás čeká, ale toužíme po naději pro všechny lidi a vyblížíme pokoj, abychom žili spokojeným a mírumilovným životem. Kriste Ježíši: „Prosíme tě, vyslyš nás“.

Pane, modlíme se za mír na světě, za ukončení války na Ukrajině i jinde ve světě, chceme, aby lidská nenávisť pominula a ti, kdo se provinili, aby činili pokání. Kriste Ježíši: „Prosíme tě, vyslyš nás“.

Předkládáme ti volbu prezidenta naší země. Nakloň srdce lidí k takovému z kandidátů, který se tobě líbí. Kriste Ježíši: „Prosíme tě, vyslyš nás“.

Modlíme se za sjednocení lidské společnosti v lásce, službě a pokoře. Aby se nikdo neproblášoval za majitele pravdy. Aby se lidé snášeli ve své různosti a nevadilo jim to. Kriste Ježíši: „Prosíme tě, vyslyš nás“.

Prosíme za jednotu mezi křesťany, prosíme za naši Česko-bratrskou církev, za růst sborů nejen početně, ale především duchovně. Kriste Ježíši: „Prosíme tě, vyslyš nás“.

Náš Pane, tobě se odevzdáváme se vším, co máme a spoléháme na tvoji věrnost, na tvoji živou přítomnost a na vedení tvým Duchem svatým. Tobě buď sláva a čest a až na věky věků. Amen.